

מוקדש להצלחת התורמים היקרים ובני משפחתם: אור בן רחל, משה בן עליזה, קורל בת ענת, צדוק בן עמליה, ברק נחמן בן אסתר, יעקב בן מירב, שילת בת נורית, יחזקאל בן מרים, אריאל יצחק בן אסנת, איתמר בן שושנה, רועי בן דליה, ניב בן לימור, עמית בן לימור, לימור בת חנה, בר בן רחל, ליעד בן אורנה, שי בן ענת, עומרי חיים בן רינה, מתי בן רבקה, בראל יצחק בן עדנה, יעקב בן אורנה, נסיה בת חיה אופק, אלעד בן אהובה, גל בן זוהרה, יוסיאל בן שושנה, עידן בן שושנה, פנחס בן דליה, איתי בן אלונה, חן בן ג'נט, סהר בן שלומית, עידן בן איריס, שלו בן סיון, משה בן אתי, מלכה בת יעל, עידן בן איריס, אביאור בן איריס, עומרי חיים בן רינה, טל שירה בת חוה, הרה"צ ישראל בן לאה אסתר, הרב יהודה בן חיה אסתר, הרב אפרים דב בן דבורה, ולהבדיל, לע"ז: עליזה בת מרים, רחל בת מלכה, רון בן סימה, עמרם בן לולו, בלה בת שרה חיה, אורי בן פרלה, דייוויד בן נעמה, חנה בת סילביה, לב בן אהובה, אברהם בן ימנה

ע"פ פסק של הרב זילברשטיין אנו מבקשים לא לקרוא בשעת התפילה וקריאת התורה שלא יצא שכרו בהפסדו

גיליון:

171

תשפ"ה

זשיבת נפש

מאמרי התחזקות, עובדות ועצות
המעוררים לקיום התורה מתוך אמונה ושומחה

חקת

אתה גדול!

הטהרה הגדולה ביותר

פרשתנו פותחת בדיני פרה אדומה, וכידוע שאפר פרה אדומה היה מטהר מטומאת מת, וכמובן שכל תורתנו הקדושה היא נצחית ויש גם היום בחינה של פרה אדומה וכן של טומאת מת, וכבר הזכרנו בשנים קודמות שטומאת מת רומזת על הרגשה של חוסר חיות וחוסר רגש ובעיקר הרגשה של יאוש וכמו המת שלא מרגיש כלום וכבר כולם יודעים שהמצב בלתי הפיך כי הוא כבר נפטר, כן פעמים שמתלבשת על האדם טומאת מת שזה בחינת שאדם מרגיש בלי חיות מהקדושה ומיאוש כבר מלהשתקם, ומצות פרה אדומה היתה מטהרת מהרגשה זו. ויש להבין מה היא מרמזת. ולכן נציין לחלק מדיני פרה אדומה, על מנת להבין הרמזים הקדושים שיש בה.

מדוע להשליך האזוב והרי זה מרמז על ענוה?

אחד מהדינים של מצוה זו הוא שהיו צריכים לזרוק לתוך מדורת שרפת הפרה, עץ ארז ואזוב ושני תולעת, ורש"י מביא בשם רבי משה הדרשן, ד"ה - "עץ ארז ואזוב ושני תולעת":

ג' מינין הללו... ארז הוא הגבוה מכל האילנות ואזוב נמוך מכולם, סימן שהגבוה שנתגאה וחסא ישפיל את עצמו כאזוב וכתולעת ויתכפר לו, עכ"ל. ושואל החידושי הרי"ם (בפרשת מצורע, שגם הובא ענין זה שצריך להביא לכפרת מצורע ג' מינין הללו לרמז שכיון שנגעים באים על גסות הרוח אז צריך להביא ג' מינים הללו, שהגבוה שנתגאה ישפיל עצמו). מדוע מביאים את האזוב שהרי על ההגבה להיות כמו ארז צריך כפרה, ומתרץ שבאמת יש פעמים שאדם מקטין את עצמו וזה לא נכון אלא צריך להתנהג בבחינת "ויגבה ליבו בדרכי השם".

אתה יודע כמה התגברויות היה צריך לעשות כדי להגיע לכאן?!

ואע"פ שענין זה מפורסם וכבר כמעט כולם צועקים להיזהר מהיצר שבא להקטין אותך ולייאש אותך, יש מקום להרחיב בביאור הדברים, ויובן על פי מעשה שסיפר הגר"ח שמרלר

שליט"א בשם האדמו"ר ממכנובוקא שליט"א הובא בגליון דרשו, וסיפר שם על בחור בחסידות בלעז, בתקופת האדמו"ר רבי יהושע זצ"ל, ואותו בחור הגיע לבית המדרש בלילה וביקש מהגבאי נר (כי היה הדרך ללמוד בגמרא לאור נרות כי לא היה חשמל) אך כיון שהיה משהו בינו לבין הגבאי, והיה ביניהם דין ודברים כמה ימים לפני כן אז הגבאי סירב לתת לו בטענה שאין לו נרות (זה לא היה נכון).

הבחור לא היסס והלך מיד לביתו של הרבי (רבי יהושע מבלעז זצ"ל) וסיפר לרבי את המקרה שהגבאי מסרב לתת לו נר ללמוד, הרבי שלח לקרוא לגבאי מיד, כמובן שהגבאי שם פעמיו מיד לבית הרבי, וכשראהו הרבי פנה אליו ושאלו. אמור לי, וכי אתה ידוע כמה ניסיונות עברו על אותו בחור עד שנכנס לבית המדרש, והרי הוא היה צריך להתגבר על השינה, וכמובן היה צריך להכין עצמו לישון מוקדם מה שאומר לסיים את עיסוקיו בערב מוקדם על מנת ללכת לישון וקדם, וכן הגם שכבר הגיע לבית המדרש גם שם, תמיד יש בפתח בחורים מדברים, והיה יכול להישאר איתם ולדבר על כל מיני נושאים, וכן אחר שכבר התגבר ונכנס מהר לבית המדרש יכל לבחור לימוד קל כמו תהילים או אמירת משניות בבקאות, אך בחר ללמוד דווקא גמרא ולכן היה צריך נר, עכשיו הבט כמה התגברויות היה לאותו בחור, וכי אפשר שלא להביא לו נר?

הגבאי כמובן התחרט על מעשיו ומיד נתן לאותו בחור נר. אך העיקר היתה ההתבוננות כי אמר הרי אנו רואים הרבה שלומדים בלילה וכי בגלל זה מקטין את ערך המעשה?

בדרך כלל אדם מתבונן על מעשה אחד ואומר מה בסך הכל יש פה, לימוד תורה בלילה, יפה, הרבה אנשים עושים את זה, אך אותו צדיק הראה לנו שצריך להסתכל היטב על כל התגברות והתגברות שיש לנו על היצר כי במעשה אחד יכול להיות עשרות נצחנות על היצר וככה צריך להתבונן. ובזה שיהודי מחדד את חוש הראיה ויודע איך להסתכל על כל מעשה ומעשה ומבין והעיקר להפנים שכל מעשה והתגברות על היצר היא יקרה מכל, ואין לשער כמה יהודי יזכה על כל התגברות ואפילו רצון בעלמא שהיה לו, לעבר הקדושה, וכמו

שאומר הזוהר הקדוש: "לית רעותא טבא חדא דאיתאבד" כלומר אין רצון אחד שנעלם כי מכל דבר נעשה משהו יקר מאוד בשמים ועל "ידי שמתבונן היטב בצורה כזאת על מעשיו מקבל חיות חדש ותוספת שמחה והערכה על כל מעשה ומעשה.

למה לתת את התורה על הר?

ומוסיף הגר"ח שמרלר שליט"א, חידוש נפלא בשם האמרי הנועם, שכידוע התורה ניתנה על הר סיני כי היה ההר הנמוך ביותר מכל ההרים, והקב"ה השרה שכינתו דווקא על הר סיני לומר שדווקא על מקום נמוך הקב"ה משרה שכינתו, וכן התורה משולה למים וכמו מים שיורדים ממקום גבוה לנמוך ככה התורה ניתנת דווקא על מקום נמוך ולכן ניתנה סיני שהיה ההר הנמוך ביותר מכל ההרים, והקשה האמרי נועם אם כן שהקב"ה רצה לתת התורה על מקום נמוך, מדוע לא נתנה במישור או בעמק? מדוע דווקא על ההר, אדרבא לכאורה היה צריך לתתה במקום נמוך הרבה יותר ולא להסתפק בזה שההר נמוך, שהרי בכל זאת זה הר! **אלא על כרחנו שצריך דווקא הר**, כי ודאי יש ענין שידע שמעשיו גבוהים מאוד ויקרים בשמים שמתוך כך הוא מתעורר לעשות עוד ועוד.

ובענין זה ראיתי חידוש נפלא בגליון בטחון השבועי של הרב יהודה מנדל שליט"א, וכרגע איננו בפניו ושם כתב שזה ענין שאהרן הכהן כידוע נקבר בהר ההר שזה הר על גבי הר, כי אהרן החזיק שיהודי כדי להתעורר ולהגיע לדברים גדולים צריך להחזיק שמעשיו יקרים וזה 'הר על גבי הר' שיודע שמעשיו יקרים גבוה מעל גבוה ופועלים נצורות כל מעשה ומעשה.

צריך ללמוד איך לעשות השבון

בפרשתנו מובא פסוק - "על כן יאמרו המושלים תיבנה ותיכונן עיר סיחון" ודורשים חז"ל מי אלו המושלים אלו המושלים ביצרם שעושים חשבוננו של עולם ועושים בכל יום חשבון עם נפשם, ובפשטות אלו שעושים חשבון נפש ורואים איך התנהגו בכל יום ומה צריכים לשפר, אבל צריך זהירות לדעת היטב איך לחשב הדברים, כי מטרת החשבון להתעורר לעשות עוד ולהגביר החשק לקיום המצוות ואם אחרי החשבון שאדם רואה את הטוב מול הרע ורואה שהרע גובר וכמעט שהטוב מתבטל בשישים או באלף, אז הוא מתקרב מאוד ונופל בדעתו אז הוא יודע שאתה לא עושה חשבון נכון ואם התוצאה מהחשבון היתה יאוש, אז המלמד של חשבון שלך הוא יצר הרע!

כי אם אדם לא יפנים ולא יגלה את חשיבות מעשיו אז ממילא הוא גם לא יזדרז לעשות מצוות כראוי. שהרי הוא עניו ושפל בעיני עצמו ומה כבר מעשיו שווים ויש כאלה שהגיעו לכאלו השגות שהמצוות שלהם לא רק שלא תורמות לגאולה אלא מעכבות את הגאולה!

ככה אמר לי פעם משהו, שהוא מסופק האם המצוות שלו הם מועילות יותר או מזיקות יותר, וכוונתו היתה שהוא יודע בנפשו כמה הוא חסר במצוות עם כונה נכונה וקיום המצוות כראוי, **האמנם שיש כזאת גישה וכן דרך דומה של התבוננות** אך זאת בתנאי שמתוך התבוננות שכזאת הוא מתעורר

להשלים עצמו ובאמת מתחזק יותר לזכך את עשייתו ואת מעשיו, אך אם יהודי מתבונן בעין ביקורתית על תפילתו ואומר לעצמו איזה מן תפילה זו וכי ברוב המילים בכלל לא הייתי שם (בכוונה) ועוד שאני מתפלל חצי תפילה (הכוונה שלא מתחיל מסדר הקורבנות ומסיים בעלינו לשבח אלא מחסיר כמה חלקים אבל כמוכן אין היתר להחסיר ברכות בתפילת שמונה עשרה) וכן הלאה כאלה טענות על עצמו ועל עשיית המצוות שלו שהיא כדרך אנשים מלומדה, ומה בכלל הם שווים ובזה כורה בור ברשות היחיד לנשמתו וקובר אותה תחת טענות של שקר.

ואם לחשך אדם, מה עם כל מה שכתוב בספרי המוסר שאדם צריך לעבוד את הבורא בשלמות ולדקדק בקיום המצוות כראוי לעבד של מלך מלכי המלכים, אף אתה אמור לו, אמת. אך הצדיקים שעוררו על זה בספרי המוסר, היו מודעים לערכה האמיתי של כל מצוה ומצוה ושהיא יקרה מאוד. **ולא עלה בדעתם אפילו כחוט השערה להתקרב בעשיית המצוות, וכל מטרם היתה רק לשפר את המצווה שתהיה מושלמת יותר.** וכלפי המצוה השלמה דיברו בלשונות חריפים על מצוות שעדיין במצב טעון שיפור.

אך בלי שום צל של ספק אין כוונתם היתה שמצוות כאלה שעדיין לא שלמות הם לא יקרות למעלה, ובטח שלא מזיקות ואין אנו מבינים דבריהם כלל. ואין כוונתם לקרר את האדם אלא להפך, ובפרט שבדורנו שכל מעשה ומעשה מצריך התגברות אין סוף מה שלא ידעו אבותינו, כי היצר הרע הגיע בדור הזה עם תמצית כל כוחותיו!

וכבר התבטא אחד מגדולי הצדיקים בדורנו (הגר"מ מורגנשטרן שליט"א), שהיצר הרע של הדור הזה הוא התקבצות של כל מיני היצר הרע של כל הדורות, ואין לנו שום מושג מה נעשה עם התגברות ואפילו הקטנה ביותר שיש לנו על היצר, ולכן יהודי מחויב בכפלי כפליים לשמוח בכל מעשה ומעשה עד השמים ואפילו שהוא עדיין לא שלם, למרות זאת יעורר שמחה בליבו על כל מה שמצליח לחטוף ולא יתנהג בענוה פסולה כי מתוך כך יכול ליפול נפילה שאין לה תקומה.

זה לא סותר לשאיפות

אמנם זמן מסוים ביום, הטוב ביותר שיהיה שעה אחת, יחשוב שהוא אכן היה רוצה להשלים עצמו וישאל עצמו מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי ויכסוף וישתוקק לזכות לקיים כל המצוות כראוי בשלמות. אך שאר כל היום יהיה בשמחה רבה על כל התגברות הכי קטנה שזכה אליה ובזה ימשיך על עצמו טהרת פרה אדומה.

כי טהרת הפרה אדומה היא הידיעה בשוויו של כל מעשה ושל כל התגברות, כי כשיודע את ערך מעשיו אז מתחיל להזדרז לעשות עוד ועוד, ובפרט מתוך קושי כי לפום צערא אגרא וע"י כן יטהר עצמו מטומאת מת שהיא היאוש וחוסר הערכה עצמית וכבר אמרו רבותינו (אבות) אל תהי רשע בפני עצמך ופירש הרמב"ם אל תהי בעיני עצמך כרשע שמתוך כך את בא להרשיע וממילא נבין שכשהאדם מסתכל בעיניו על המצוות שלו ולא מעריך אותם אז הדרך שלבסוף יפסיק לעשות מצוות ולצערנו בדורנו זה בדוק ומנוסה, אמנם מאידך גיסא, שמשמח את עצמו ומחיה את עצמו בכל התגברות ומעשה ממשיך טהרת פרה אדומה ונטהר מטומאת מת וזוכה לחיות חדשה.

שבת שלום ומבורך!